

Evaluatie re-integratieproject ADF wijst uit: Kansen op werk **werkt!**

door YVONNE MORS

Bij 'Kansen op werk' zijn de afgelopen drie jaar 115 mensen met een psychische kwetsbaarheid ingestroomd. Bijna 60 mensen werden begeleid bij hun eerste stap naar re-integratie. Ruim 20 kandidaten zijn daarna doorgestroomd naar betaald werk. Evaluatie-onderzoek toont aan dat de werkwijze effectief is.

Dit initiatief van de ADF stichting richt zich op mensen met een psychische kwetsbaarheid bij hun eerste stappen naar re-integratie op de arbeidsmarkt. Het biedt begeleiding naar een werkervaringsplaats en een trainingsprogramma en versterkt kandidaten die toe zijn aan re-integratie, maar de stap naar betaald werk nog niet zelf zetten.

Profiel van de kandidaten

Er is een grote diversiteit aan psychische achtergronden, meestal melden kandidaten een angststoornis of bipolaire stoornis. Ook burn-out, borderline en stemmingsstoornissen komen voor, evenals psychose en de combinatie van stoornissen. Veel kandidaten hebben ruime werkervaring; bijna de helft heeft meer dan 15 jaar gewerkt. De meeste kandidaten zijn relatief kort uit het arbeidsproces, bij ongeveer de helft van de kandidaten is dat niet meer dan twee jaar en bij een kwart twee tot vier jaar. Een groot deel doet vrijwilligerswerk.

Evaluatie-onderzoek

Er is onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de methode zoals die de afgelopen jaren is gehanteerd. Daarbij is aan kandidaten gevraagd hoe zij het project ervaren en in hoeverre het heeft geholpen in het grip krijgen op de problematiek. Voorafgaand is geïnventariseerd welke elementen belangrijk zijn voor begeleiding van re-integratie. Daarbij werden enkele meta-analyses gebruikt, waarin gegevens van verschillende onderzoeken zijn geanalyseerd. Handig omdat er veel methoden zijn: zo inventariseerde een van de betrokken onderzoeksbureaus 89 interventies gericht op arbeidsparticipatie van mensen met psychische klachten.

Bijna alle kandidaten ervoeren dat het project de mogelijkheid biedt om mogelijkheden op de arbeidsmarkt te verkennen en te werken aan zelfontplooiing. Elementen die als succesfactoren naar voren komen in het literatuuronderzoek. De meeste kandidaten ervaren dat ze in staat gesteld worden om meer grip te krijgen op hun psychische kwetsbaarheid. Daarmee helpt het traject de meesten om de autonomie te vergroten.

Specifiek in een werksituatie ervoeren de meeste mensen dat het belangrijk is om problemen vóór te zijn. Dat betekent bijvoorbeeld om feedback en hulp vragen, negatieve emoties uiten en het werk structureren. Het oefenen met leerdoelen en vaardigheden helpt beter te functioneren in een werksituatie. De individuele aanpak en de relatief lange looptijd van het traject (een jaar) zorgen ervoor dat er altijd succes wordt geboekt. En dat kandidaten gesterkt worden in het bewust worden van de eigen kracht.

Kandidaten hebben met name steun aan medekandidaten in hun trainingsgroep en de trainers; steun op de werkervaringsplaats wordt gerealiseerd door een 'maatje' op het werk en een werkbegeleider die de ervaringen en plannen bespreekt.

Nieuwe start

Komend jaar start er opnieuw een driejarig project 'Kansen op werk'. Nieuw is dat er ervaringsdeskundigen zullen worden ingezet bij de trajectbegeleiding en bij de training & coaching. Ook zal het nieuwe project regionaal zijn georiënteerd. 'Kansen op werk' gaat in ieder geval van start in de regio Utrecht, en waarschijnlijk ook in de Achterhoek en de regio Rotterdam.